

عنوان مقاله:

چالشهای بکارگیری آبیاری تحت فشار در طرح های شبکه آبیاری و زهکشی اراضی پایاب سدهای مخزنی و ارائه راهکار

محل انتشار:

اولین همایش ملی چالش های منابع آب و کشاورزی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

عبدالرضا فلاح رستگار - کارشناس ارشد آبیاری و زهکشی و رئیس گروه پژوهشی شرکت مدیریت منابع آب ایران

نیلوفر فلاح رستگار - کارشناس مهندسی عمران - دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

با توجه به محدودیت منابع آب در کشور و عدم پراکنش مناسب زمانی و مکانی بارندگی و همچنین رشد جمعیت، لازم است تا با افزایش بهره‌وری و مدیریت بهینه منابع محدود آب و خاک، چالشهای آینده تأمین مواد غذایی و کمبود آب را به حداقل برسانیم. در حال حاضر در برخی استانهای کشور نظیر آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان، زنجان و اردبیل به دلیل محدودیت توپوگرافی و پستی و بلندی زیاد و در برخی دیگر از استانها نظیر فارس، کرمان و خراسان به دلیل منابع محدود آب گزینه مطلوب، انتخاب گزینه آبیاری تحت فشار میباشد. در این راستا وزارت نیرو طی سالیان اخیر اقدام به هبازنگری طرحهای مطالعاتی، اجرایی و بهره‌برداری نموده است که دستاورد آن اختصاص بیش از 20 درصد از طرحهای آبیاری به تحت فشار و 80 درصد ثقلی میباشد. اجرای موفق سامانههای آبیاری تحت فشار در یک منطقه تابع عواملی از قبیل شرایط اقلیمی، مشخصات آب، وضعیت توپوگرافی، مشخصات خاک، شرایط اجتماعی و فرهنگی، وضعیت نیروی انسانی، وضعیت بهره‌برداری و نگهداری و هزینه‌های اجرایی میباشد. میزان تاثیر و یا نوع محدودیتی که هر یک از این پارامترها در اجرای روش آبیاری ایجاد میکند ممکن است منجر به موفقیت و یا عدم موفقیت در اجرای طرح گردد. در همین راستا در سالهای اخیر تعامل بسیار خوب و سازنده بین دستگاه‌های اجرایی وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی صورت پذیرفته که منجر به نتایج خوبی گردیده است. در حال حاضر مساحت کل اراضی پایاب سدها و رژیم طبیعی رودخانه‌ها در کشور 4/1 میلیون هکتار میباشد که از این مقدار 2/1 میلیون هکتار به شبکه احداث شده مدرن و نیمه مدرن 1/7 میلیون هکتار در دست مطالعه و 0/274 میلیون هکتار در دست احداث میباشد. در این مقاله ابتدا مشکلات عمده‌ای که در مسیر اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار وجود دارند (از قبیل: خرد و پراکنده بودن اراضی کشاورزی و عدم آمادگی کشاورزان برای یکپارچه کردن اراضی و نظام یکجا کشتی، دقت در مطالعات و طراحی اولیه آبیاری تحت فشار، اجرای صحیح این سیستم‌ها، نداشتن فرهنگ و توانایی لازم جهت بهره‌برداری و نگهداری از تجهیزات سامانههای آبیاری تحت فشار و... مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته سپس در قسمت نتیجه‌گیری به ارائه راه‌حلی جهت رفع و یا کاهش این مشکلات (از جمله: 1- بکارگیری نیروهای محلی در اجرای طرح که سبب ایجاد حسن ظن مردم نسبت به مجریان و افزایش مشارکت مردمی شده و علاوه بر آن این عمل خود سبب آموزش بهره‌برداران خواهد شد (آموزش بهره‌برداران همراه با اجرای طرح)، 2- انجام مطالعات دقیق اولیه 3- رعایت عمق و مسیر لوله گذاری لترال زیرزمینی و اجرای صحیح اتصال لترال به رایزر و ... پرداخته ایم

کلمات کلیدی:

بحران آب، سامانههای آبیاری تحت فشار، چالشهای آبیاری تحت فشار، بهره‌برداری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/537916>

